

# CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p><b>Szerkesztőség:</b> Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p><b>Előfizetési díj:</b> Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 fr <b>Hirdetéseket</b> a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p><b>Kiadóhivatal:</b> Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	---	---

## A társadalom.

Ha körültekintünk a társadalom minden rétegében ott találjuk a bűnt, a romlottságot, a mely az embert önmeghasonlottságra teszi.

S ezeknek az önmeghasonlottságra teszi, elzülött existenciáknak a száma napról-napra gyarapodik.

Majdnem naponta olvassuk a lapok hasábjain, hogy egy-egy magasabb állású egyén, a belé összpontosított bizalommal vasszaélve, egy-egy ifju, a ki az iskola porát még jóformán le sem rázta, éretlen ábrándjai szétfoszlása által elcsüggesztve, egy-egy agg, avagy egy-egy leány, lelke rémei által üldözve, Isten legszebb adományát, az életet, a gyilkos fegyver tompa durranásával adva meg az utolsó „salve“-t, tépett rongyként dobja el magától!

És ha végiggondoljuk, hogy e kóros állapot minék a megdöbbentő jele, önkénytelenül is oda jutunk, hogy a vallásérkölcnek hiánya az, a mi a társadalmat a romlás kétségbeejtő utjára vezet!

Hisz a vallásosság világíthatja be csak a tévelygő lélek éjjelét, hogy megóvja azt az ész ragyogását elhomályosító babonától, hogy kivezető

utat mutasson a kételyek tébolyító labirintjából, s hogy a legzordabb viharok közepette megmentve a kicsi csónakot a csüggedés tengerében az önmeghasonlottságtól való szétroncsolástól!

Hisz a vallásosság az, a mely a lélek legnagyobb dissonanciáit megnyugtató, elandalító összhanggá változtatja, s az élet nehéz küzdelmei közepette erőt ad a roskadozó embernek a súlyos kereszt továbbviselésére.

Hogy az ember az egymással való érintkezésre, a társadalmi életre született, azt ma már bizonyítani felesleges.

S mi a társadalom célja, ha nem az, hogy az eszményiség megközelítéseért, a legmagasztosabb eszmékért küzdve, tagjainak a jólet viszonylagos elérhetését lehetővé tegye?!

De csak az a társadalom lehet életerős, egészséges, s mi is csak úgy boldogulhatunk benne, ha a társadalom minden egyes tagjának a lelkében a meggyökeredezett a vallásosság, s az evvel kapcsolatos felebaráti szeretet, a mely lehetővé teszi, hogy az ember ne csak az önértékeért, hanem az embertársért is he-

vüljön, s a mely a társadalmi szervezkedést úgy irányítja, hogy egy tökéletesen egybehangzó, kisebb-nagyobb érdekkörök külön törekvése által meg nem szaggatott, egyöntetű, egészséges társadalom jöjjön létre, a melynek tagjait a kölcsönös bizalom fűzi egymáshoz.

Ilyennek kellene lenni a társadalomnak, — de sajnos — manapság nem találjuk meg ezt az összhangot.

A merev önzés, a buta gőg, a felburjánzott klikk szellem, a versenytárs megsemmisítésére irányított aknamunka, a hizelgő képmutatás, a gyilkolni vágyó Júdásosók, a családi szentélyt nem kimélő rágalom, s a bandita mesterségnek legraffináltabb alakzatai azok az uralkodó planéták, a melyek társadalmunk egén „tündökölve“, messzire hirdetik, hogy a jóra való törekvés átléphetlen akadályokra talál, hogy a bizalmat rut árulással, a szeretetet gyűlölettel fizetik, hogy nagyon beteg az a szegény társadalom . . .

Jól van hát! Ez a dolog mai folyása! Legyen úgy, ha úgy kell lennie — nagy világban.

De mi itt tépjük ki a társadalom testéből azt, a mi fekélyes s egymással kezdet fogva, vállvetve ne-

## A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

### Eleonora és Cordien.

Irta: La Cottiére.

Eleonora gyönyörű és boldogságra rendezett boudoirjában a kereveten elterülve.

Nyújtózkodik, ásit.

— Istenem, mennyire unatkozom!

Hanyagul kinyújtja karját és megrántja a csengetyűszinórt.

— Parancsol asszonyom?

Igen, Jusztina,

— Mi tetszik?

— No lásd, már elfeledtem, mit akartam mondani . . . Mehetsz!

— Hát én mondjam meg, mit akart asszonyom nekem mondani?

— Vakmerő, elgergetlek!

— A hogy tetszik! de előbb tessék a béremet kifizetni!

— Igazat szólva zavarban lennék. Inkább megtartalak.

— No én sem mennék szívesen.

— Jól van Jusztina, megjavítom a bére-det 50 frankkal.

— Asszonyom, merne ön nekem ilyen csekélységet felajánlani?

— Nohát legyen hatvan, de aztán többet egy szót sem erről.

— Nem akarok kellemetlenséget okozni önnek asszonyom, hát elfogadom.

Távozik.

— Jusztina! Jusztina! Jusztina!

— Asszonyom.

— Nem unod te magadat, hallod?

— Soha, asszonyom.

— Oh, milyen boldog vagy!

— Mije hiányzik önnek, asszonyom, hogy szintén boldog legyen? Nincs meg mindene: ifjúság, szépség, gazdagság . . . Lássá, tulajdonképen csak a szegény Cordien urról lehet szó, aki csakugyan hiányzik . . .

— Mit csinálhat most Gusztina?

— Ah, csak látni kellene őt, hogyan törli szegény a fejét, hogy asszonyom kegyét bírja . . .

— Azt hiszed Jusztina?

— Többet asszonyom, látom a hogyan gyötri magát! . . .

— Nos hát csak nézd, ha mulatsz mellette.

— Mit parancsol még asszonyom? Nincs már rám szüksége? Mehetsz?

— Nem, maradj! Apropos, tudod-e mi az, mikor egy asszonyt nem értenek meg.

— Nem tudom.

— Nos, engem nem értenek meg!

— Önt asszonyom, azt nem hiszem,

— Jusztina!

— Asszonyom!

— Ismersz te az enyémmel szeretőbb, érzőbb szívet?

— Nem asszonyom, nem!

Magában.

— Lám, lám, hát ha még újabb fizetés javítást kérek!

— Láttál már az én nememben finomabb, gyengédebb érzelmeket?

— Lehetetlen az!

— Nos! . . .

Csengetnek.

— Menj ajtót nyitni, Jusztina!

Apropos, ha Cordien ur jönne véletlenül, ne feledd azt mondani neki, hogy alszom.

— S ha be akar jönni?

— Ne felelj neki semmit.

Jusztina magában: „Milyen eredeti az én asszonyom!”

Eleonora magában: Ráismerek a léptéről. Tegyük úgy mintha aludnánk . . . Istenem, milyen ostobák a férfiak; milyen ostobák!

Cordien lábujjhegyen közeledik . . . Letérdel a kerevet előtt: „Édes angyalom! milyen szép vagy így!”

Eleonora álmában:

— Ugy találod, hizelgő! Akkor hát rajta, ne feszélyezd magad! Mélyezd ujjaidat hajamba. Nevez madaradnak aztán . . . aztán vége!

hüseljünk az önérdék zászlaja alatt; hanem gondoljunk egymásra is, és tudjunk a társadalom magasabb érdekeiért is lelkesedni és — cselekedni!

dr. — n.

## A nagy örömhöz.

A f. hó 10-én tartott esküdtzéki tárgyaláskor, mely Hegyi felmentésével végződött, oly dolgok kerültek napfényre, melyekből nem csak mi, hanem Hegyi Antal is nagyon sokat okulhatott és tanulhatott. A mi tanulságunk ez ügyből kifolyólag két féle: az egyik az, a mit már régen hangoztattunk, miről már cikket is írtunk, hogy a r. kath. klérus tagjai a törvényen kívül állnak: „Nebánt virág”-ok. A kik mindent tehetnek a nélkül, hogy az igazságszolgáltatás sujtó keze őket, mint más közönséges halandókat utolérné.

A másik pedig, az erkölcsi súlyedés. Azt tapasztaltuk a tárgyalás folyamán, midőn azt láttuk, hogy meg nem történt dolgok bizonyítására is akad tanu, aki hit alatt bizonyítja azt, hogy azok megtörténtek. Tehát ma már oda jutottunk, hogy uri emberek tanu vallomása csak annyi értékkel bír, mint bármelyik útfoltozó sátoros czigány tanuskodása.

Mi elhisszük, hogy Hegyi Antal urnak véghetetlen nagy az öröme az esküdtzék felmentő verdiktje után. Véghetetlen nagy örömeinek kifejezést is ad, a lapjának m. vasárnap megjelent vezércikkében. Saját helyzetét véve figyelembe, nagy ujjongásán csodálkozunk nem is lehet. Mert hiszen a legvérmesebb reményei közepette sem képzelhette el, hogy őt azért: mert egy tisztességes embert orgyilkossági kísérlettel gyanúsított — fölmentsek a rágalmazás és becsületsértés vádjá alól. Meg vagyunk győződve arról, hogy Hegyi Antal ur az után, midőn lapjában megjelent az inkriminált közlemény, mielőbb tudomására jutott, hogy az egész agyonütési históriából egyetlenegy betű sem volt igaz; vagyis a besugó őt alaposan felültette.

De a milyen alaposan felültette, ép oly alaposan kirántotta a sárból az esküdtzék előtt.

Hát ami azt illeti, az önzetlen baráti szeretetnek és áldozatkészségnek mi is bámulói és tisztelői vagyunk, de csak addig — még az az áldozatkészség és baráti szeretet a tisztesség rovására, vagy más felebarátunk megkárosítására nem irányul.

Cordien suttozva:

— Hogy örökké nem szemlélhetlek így, a végtelenségig.

Eleonora mozdulatlanul, álmában:

— Ne feszélyezd magad, nézz, nézz, hiszen az nekem semmibe sem kerül!

Cordien még mindig suttozva:

— Lám, lám, keble emelkedik... mintha az egyik karja megmozdulna... Milyen boldogság!... Ha már a szemét is feluyitná!... Mintha rám nézne!...

Eleonora fölemelkedik s jól sikerült színeléssel felsikolt:

— Ki ez itt? Egy férfi! Egy férfi itt? Mit akar ez jelenteni?

— Én vagyok, életem angyala.

— ... Ki, én?

— A te kedves Cordiened.

— Mi tetszik Cordien ur?

— Cordien ur?... Hiszen még tegnap Luludnak nevezted!

— Lulu... milyen közönséges!

— Eleonora, nem emlékezel már!...

— Miféle hang! Milyen magaviselet!

Ha így folytatja, becsengetem Juszit!

Cordien kezébe temeti arcát és zokog:

— Az égre, mit vétettem ellened!?

Eleonora! Eleonora! Eleonora!

Eleonora kihívó mozdulattal magához vonja:

De az olyan áldozat készséget, midőn valakit csupa barátságból, sőt talán pártérdekből megmentünk, de azzal ártatlan emberket megkárosítunk, azt nem csak, hogy szívesen nem vennénk, de határozottan megvetéssel utasítanánk vissza.

Lapunk m. vasárnap megjelent számában ki nyilvánítottuk, hogy Hegyi Antal ur korona tanuja: Csemegi Antal községi bíró, az esküdtzék előtt nem csak hogy ismételte azt a mesét, mivel annak idejében Hegyi Antalt felültette, hanem arra meg is hitelt. Már lapunk akkori számában Csemegi ur állítását mesének minősítettük; amennyiben az, hogy Bozó, Csemegi Antalra valaha ráesett volna, hogy őt agyonüsse, nem igaz. Sőt ennél is többet mondunk akkor, midőn kinyilatkoztatjuk azt, hogy Csemegi ur az egész agyonütési mesét maga fundálta ki. Ezen állításukat Csemegi urral szemben ma is fentartjuk, s ha kell be is bizonyítjuk.

De Csemegi ur vallomásának valótlanóságát, legfényesebben bizonyítja az, hogy Bozó megengedte a bizonyítási eljárásról, holott, mint magán vádló a törvények értelmében kifogással élhetett volna; és az esetben a törvényszék kénytelen lett volna Csemegit visszautasítani. Ezen jogára Bozót, még az első tárgyalás alkalmával figyelmeztette ügyvédje: Fülöp Zsigmond dr. De Bozó azt mondotta: „Csak tessék megengedni Csemegi kihallgatását; hiszen abból, hogy én rálestem volna egy szó sem igaz; éppen ő tudhatja legjobban; hogy nem igaz. Arra meg nem tartom képesnek, hogy hamis vallomást tegyen eskü alatt.”

Csalatkozott e Bozó hitében és menyenyiben, azt feleslegesnek tartjuk itt tárgyalni már csak azért is: mert ismerve a sajtópör kimenetelét és Csemegi ur vallomását, könnyű kitalálni.

Éppen azért, mi abban a nézethen vagyunk, hogy a sajtópör kimenetele fele t, ha bár az, ilyen körülmények között Hegyi Antal ur javára dönt is, de azon még Hegyi Antal ur sem örülhet.

„Hodie mihi, cras tibi.” Ma nekem holnap neked. Ezt a közmondást jó lesz Hegyi Antal urna: jó emlékébe véteni: mert most a Csemegi vallomása következtében kimenekült a hinárból; de jól vigyázzon! mert nagyon könnyen megeshetik, sőt nagyon rövid idő alatt, hogy éppen az az ember fogja a hinárba rántani, aki most onnan kihuzta.

— Hát nem látod hogy csak tréfa volt!

És szeretetre méltó bizalmassággal átölelve nyakát, barátja zsebébe melyesztí hófehér, selyempuha kezét, kivieszi pénzes tárcáját s teljes közönyösséget színélve, egyik kezéből a másikba dobálja;

— Látod cicám?

Mit?

— Nos! tudnál olyan kedves lenni, hogy adnál egy ezrest? Juszit kell kifizetnem s a negyedévi lakbáremet.

— Mit sem tudok tőled megtagadni! ... ime.

Cordien magában:

— Sokba kerül, de hát imálandó te-remtés!

Eleonora a szobaleányhoz:

— Most nyisd ki az ajtót ennek az urnak; távozni akar!

Cordien:

— Jól megjártam. (Távozik)

Eleonora félre:

— Ha meggondolom, hogy már az ötödik gimpli! Hogy nem tudok hamarjában még vagy három négyet lépre keríteni? Bátran eladhatnám a butoraimat s vissza vonulhatnék.



## UJDONSÁGOK.

**Záró ünnep.** A helybeli államilag segélyezett községi polgári fiu iskolában a f. tanévi vizsgálatok már megtartattak, a záróünnep pedig f. hó 29-én, a jövő szombaton lesz. Reggel 8 órakor misét hallgat a tanuló ifjuság és ezután folyik le a záróünnep a következő programmal: Torna verseny, Hymnus (énekli a tanuló ifjuság), Szavalás, Igazgatói jelentés, Szavalás. Kakuk dal (énekli a tanuló ifjuság), Buzdító beszéd (Drexler Antal tanártól), Jutalmak kiosztása, Bizonyítványok kiosztása, Induló (énekli a tanuló ifjuság) Reméljük, hogy ez ünnepélyel záró vizsgán az érdekelte szülők és tanügyi barátok tömegesen fognak megjelenni.

— **Jönnek a színészek.** A szomszéd Szentes város már néhány hét óta gyönyörködik Pesti I. há sz Lajos kitűnően szervezett társulatának magas fokon álló művészi előadásában. A nálunk nagyon jó hírben álló derék igazgató elhatározta, hogy a vidéki színészet legjelesebb erőiből szerveztesse 22 műszaki és 35 működő tagból álló dráma-, vígjáték-, népszínmű és nagyoperette társulatával átjön Csongrádra és előadásait már július 2-án, kedden megkezdi. A társulat a vidék legjobb erőiből van szervezve. Kedves ismerőseink: a Halasi pár, Liezenmayer nővérek, Timárné stb. A társulat a következő tagokból áll: **Igazgatóság és műszaki személyzet:** Pesti I. há sz Lajos igazgató, Veress Sándor, a m. kir. opera bariton énekes, (állandó vendég) rendező, Halasi Béla rendező, Nyitrai Sándor titkár, Benkő József sugó, Bérczi Géza ügyelő, R. Nagy Gyula könyvtárnok, Benedek Andor ruhatárnok 2 segéddel, Gubics Fülöp felelős szert. 2 segéddel, Kapusi János dísz és zsm. 2 segéddel, Beranek Mihály karnagy, B. Wis Müller Adolfiné ének-tanár. **Nyolcz tagu zenekar, 10 állandó statisza.** (néma szereplő) **Működő személyzet; Nők:** H. Serfőzi Etel első operette és népszínmű énekesnő, Torossy Katicza első operette coloratúr és népszínmű énekesnő, Boross Terike első drámai és vígjátéki szende, Kresz Irma első drámai és hősnő, Timárné Róza operette comica és anya, D. Liezenmayer Szidi tánczm. és operette énekesnő, Beranekné Adolfiné, Liezenmayer Poldi táncművésznő s társ. színésznő, Kovácsics S. roltta anya színésznő, P. Kovács Karola segédszínésznő, Keres tely Flóra, Kovacs Irma, Beranek S. idi, Keres tely Vilna, Lenkefiné Erna, Kovacs Irma, Lévy Ida tánczosnők és kardaloszok. **Férfiak:** Pesti I. há sz Lajos drámai és hősap. Veres Sándor operette, opera, népsz. bariton-énekes, Delli Henrik komikus, operette tenor buffó, Halasi Béla jellemszínész és operette buffó, Nyitrai Sándor operette buffó és komikus, Endres Ö. Zolt. n. hős, jellem és cselszövő, Delli Lajos szerelmes és tarsalgási, I. n. i. István, jellem és kedélyes apa, Tukoray Lorand burleszk komikus és síheder, Beranek Mihály, Erdős Béla operette és opera tenor énekes, R. Nagy Gyula, komikus tarsalgási és operette énekes, Benkő József, Benedek Andor, Fancsy Tamás, Lenkefi Kornél, Bérczi Géza, Hevesi János, Gubics Fülöp, Kapusi János, Gallo Gyula segéd színészek és kardaloszok. Az igazgató 12 előadásra hirdet bérletet. Előleges bérletgyűjtéssel Nyitrai Sándor társulati titkár van megbízva. Megnyitó előadásul: „Szökimondó Asszonyok” Szárdi Viktor híres színműve kerül színre. Városunk műpartói közönsége ismeri a derék színigazgatót, aki nem iger so at, hanem ad sokat és bizonyára megérdemli a közönség legnagyobb mérvű támogatását, mely reméljük meglesz.

— **Eljegyzés.** Rosenfeld Izidor ur a napokban jegyezte el magának Schönfeld Janka kísasszonyt, Schönfeld Hermann kedves lányát.

— **Fegyelmi vizsgálat egy községi bíró ellen.** Csató Zsigmond dr. alispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el Csemegi Antal helybeli községi bíró ellen azon okon, mert a nevezett bíró a szükségkepen megkövetelendő függetlenséget és fegyelmet

sértette meg, mikor a saját neve alatt írott hírlapi cikkeket durván megtámadja és pellengérezte a fölttös főszolgabíróját, Réti Ferenczet. Csemegi Antal föllebbezést adott be az alispáni rendelet ellen a közigazgatási bizottsághoz, mely valószínűleg a f. hó 22 iki ülésén fog ezzel az ügygyel foglalkozni.

Itt a nyár. f. hó 21-én köszöntött be a nyár. Szerte lövelte sugarait a bolygók királya s langy fuvalmonszállt dolgos útjára a méh. Aranyos napsugárban fürdött a tarka pillangó s víg csicsérgés közt vívő próba repülésre fiát a villás fecske. Ismét egy új évszak hajnalán van a gondokoló ember s révedezve tekint a jövőbe, melynek titkait kifürkészni nem tudta... Beült a a fürdő ideny. A kik tehetik, el is látogatnak valamelyik nevezetes helyre. Mások pedig a Kátai-féle uszodában élvezik át a nyarat. Kívánjuk, hogy lapunk t. olvasói is boldogan tölthessék el a nyarat.

— Szüenidő. Hosszu tiz hónap, az ember életében alig egy pillanat, vonult el fölttünk. Megkezdődött a szüenidő. Tanítóra és tanítványra a kiérdemelt nyugalom napjai következnek. Majd lassankint lepörög az idő rokkáján ez a két hónap is, azután ismét együtt lesznek tanítók és tanítványok. Megnépesülnek a mostan üresen hagyott tantermek s rózsás, gondtalan arczok virulová teszik a tudomány csarnokát, az iskolát.

— Vásár. Dorozmán ma van a nyári országos vásár.

— Differitisz és vörheny. Városunkban a gyermekvilág ez ádáz két ellensége napról napra szedi áldozatait. Kicsiny fehér kereszték szaporodnak a temetőben... Alig van ház, hova a járvány be ne kopogtatott volna. Sok szülőnek vérzik a szíve elhunyt magzata után. A járvány bizottság üsse is ült, hogy a maga körében megtegye óvintézkedéseit. Azonban egy

fontos tényezőről mégis megfeledezett. Mihelyt a veszedelem járványszerűleg konstatalva lön, siettetnie kellett volna az iskolákban az évzáró vizsgák megtartását. Mert óvhatatlan, hogy egyik vagy másik gyermek, ha nem hazulról is, de a szomszéd-ból magával ne vitte volna a betegség esiráját. Az iskolás gyermekek közül is többen lettek a járvány áldozatai. Jó lenne, ha a járványbizottság hasonló esetben, a saját hatáskörében, föltetlenül intézkednék.

— Pályázók az alszámvevőségre. A vármegyénél üresedésben lévő II. alszámvevői állásra meghirdetett pályázat határideje a f. hó 13-án délután 5 órakor járt le és a jelzett határidőig ez állásra a következők pályáztak: Horváth Jenő Szentos város árvtári pénztáros, Boriszlavszky Leó m. t. alszámvevő, Papp László Szentos város közpénztáros, Borbás Sándor pénztári ellenőr Csongrádról és Forgó Sándor községi irnok Derekegyházról. A főispán valószínűleg mostani ithonléte alkalmából fogja — kinevezés útján — az alszámvevői állást betölteni.

— Egy jó házból való fiu, egy kizárólag divat és rövidáru helybeli üzletben tanonczul felvétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Hazai általános biztosító részvény társaság czimvel Budapesten ma új részvény-társaság alakult, amelynek egy millió forint a részvénytőkéje. Ebből 500.000 forint már tényleg be van fizetve. A vállalkozás azzal a kimondott czéllal indul, hogy kiválóan a földművelő polgárság szolgálataba álljon es dusan rendelkezik a gyors siker minden feltételével. Másodiknak lép a tisztán magyar biztosító vállalatok sorába és a statisztika mutatja, hogy a biztosításnak felette kívánatos és menőteljesebb népszerűsítése érdekében határozott szükség van rá. Teljes függetlensége is jelentékeny jövőt jósol a vállalatnak, amely

a díjak megszabásában egészen szabad. És ezektől a momentumoktól eltekintve, olyan országban, a hol az épületeknek kétharmadrésze még nincs biztosítva, az agrár biztosítás fejletlen, az állatbiztosítás még meg sincs, már közzgazdasági szempontból is nyereségszámban megy az ilyen új társaság. Elnöke Kossuth Ferencz.

A részvényekre való előjegyzések és befizetések Csongrad városi takarékpénztaránál történik.

Felelős szerkesztő: EDER JÁNOS.

Kiadólap tulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

## HIRDETÉSEK.

### PÖNIX-HAJKENŐCS



a Stuttgarter egészségügyi é beteg ápolási kiállításán 1890-ben díjat nyert. Orvosi vélemény és ezer hála irat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes hűde hajzatot növeszen. Igen fiatal uraknál erős bajuszt növeszt Sikerért és ártatlanságért jótallás Egy tégely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.



K. HOPPE, VIEN, XIV. Schwefelergasse 12.



## Párisi

Legszebb magyar divatlap.

## Divat

Gyönyörű  
fény-nyomatu  
szines képek,  
Egyszerű öltözetek  
párisi ízléssel.

Legújabb kézimunkák.

Takarékosság  
izlés mellett.

Előzetési árak:  
csak „Párisi Divat”:  
egy évre 8 frt, 4 frt,  
fél évre  
negyed évre 2 frt.



szabásrajzok,  
kézimunkák,  
illusztrált regények.

Báti, menyasszonyi öltözetek.  
párisi ízléssel.

Angol costume-ök

Kimerítő magyarázat.

Előzetési árak:  
a „Párisi Divat” a „Pesti Hirlap”-pal együtt:  
egy évre 18 frt,  
fél évre 9 frt,  
negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala váci-körut 78.

# „HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

## megalapításának tervezete.

Hazánk közgazdasági viszonyainak fejlődése az utóbbi években rendkívüli arányokat öltött; ipar és kereskedelem karöltve működnek nemzetünk anyagi jólétének előmozdítása érdekében s így a szemlélő önkéntelenül azon következtetésre jut, hogy a közgazdasági átalakulás időszakában be kell következnie azon mozzanatnak, mely az általános jólét és a közvagyon megteremtését és megtartását célzó intézményt, a biztosítási ügyet is oly kerékvágásba tereli, hogy földmivelő államunk minden egyes polgára annak jótékony hatását érezze.

A biztosítás a törvényhozás czélszerű intézkedései által is támogatást nyer s bár már eddig is a társadalom minden rétegében tért hódított, mindamellet azonban még nem érte el azon népszerűséget, melyet az intézmény jótékony befolyásánál és hatásánál fogva megérdemel. Ezért ajánlatos, hogy a biztosítás terén alapos és gyökeres változtatások létesítenek. Ma, midőn lakosságunk szaporodik, midőn falvak és városok, épülnek és egész városrészek, gyárak és egyéb vállalatok keletkeznek, midőn a modern kor összes ujtításait elsőnek akarjuk birni s midőn a nép művelődésének fejlődésénél fogva mind inkább fel tudja fogni a biztosítás jótékony hatását: szükséges, hogy ezen általános haladással a biztosítási intézmény is lépést tartson.

Felmerülhet az a kérdés is, vajjon van-e egy új biztosító-intézetnek egyáltalában létjogosultsága és működési tere Magyarországon? Erre a kérdésre, valamint azon indító okokra, melyek bennünket egy új biztosító-társaság megalakulására ösztönöznek, ha röviden is, de annál megdönthetlenebb adatokkal felelünk:

1. Mint tudvalevő tényt hozzuk fel, hogy hazánkban 16 év óta új biztosító részvénytársaság nem alakult és jelenleg is az országban csupán egy hazai biztosító részvénytársaság működik.

2. A statisztikai adatok révén kimutathatjuk, hogy az országban levő épületeknek kétharmad része ez idő szerint biztosítatlan, nem is említve a biztosítatlan lévő állatt-állományt és egyéb ingóságokat; a baleset-biztosítási ágazat pedig még nagyon is kezdetleges állapotban van.

3. A hazánkban működő biztosító-társaságok között, ugy a tűz-, valamint a jég ágazatban egy ugynevezett kartell áll fenn, mely a díjakat egyöntetűen állapítja meg s a biztosító fél, ha biztosítani óhajt, a megszabott díjakat megfizetni kénytelen még akkor is, ha azok túlmagasak, mert olcsóbb díjtétel mellett egyik intézet sem fogadja el biztosításra. Hátrányos ezen egyezmény leginkább a gyári és iparvállalatoknak. Mi e kartellhez csatlakozni nem fogunk, mi által szabadon mozoghatunk majd s a kockázatok gondos megváltatása mellett megfelelő jutányos díjtételek megszabása által fogjuk az üzletszerzést művelhetni.

4. Az általunk tervbe vett művelet folytán erős meggyőződésünk, hogy a részvényesek tőkebefektetése nem csak évről-évre a megfelelő kamatot meghozza, hanem hogy a részvénynek, mint olyannak, meglesz a belső értéke és a megfelelő tőzsdai arfolyama is.

5. Noha vállalatunknak semmiféle politikai színezetet kölcsönözni nem akarunk, mégis fontos tényezőként kívánjuk felhozni, hogy létesítendő társaságunk élére egy oly egyéniséget sikerült megnyernünk, kinek neve még akkor is, ha ennél aktív szerepet nem venne, egy program, s vállalatunk gyors lendülését biztosítaná. Örömmel konstatáljuk azonban, hogy ezen férfiú egyéniségének teljes tekintélyével fogva vállalatunkat felkarolni és támogatni, abban tényleges részt fog venni s így azon ragaszkodás, mely országunkban személyéhez és nevéhez fűződik, mihamar intézetünkre is át fog ruházódni.

**Kossuth Ferencz** az, ki létesítendő társaságunk elnöki tisztjét elvállalta.

A „Hazai általános biztosító részvénytársaság” a tűz-, jég és baleset-biztosítási ágazatokat fogja működési körébe felvenni és czélul tűzi ki magának, hogy a biztosítási intézményt ujtítások és kedvezmények életbeléptetése által fogja népszerűsíteni és az intézményt magát még azoknál is, akik eddig ez eszmétől némileg idegenkedtek, megfogja kedveltetni.

Alaptőkéje egy millió forintban állapítatik meg, mely 10,000 drb. részvényre, a 100 frt. lesz felosztandó, kiemelve, hogy a pénzügyi műveletet a Budapesten székelő VIII., IX. X. kerületi takarékpénztár magára vállalta.

A társaság vezetése:

- az igazgatóság.
- a választmány és
- a felügyelő-bizottságból fog állani.

Végül még felemlítjük, hogy társaságunk a megalakulás után azonnal a kezdet nehézségei nélkül fog működni, amennyiben egy kiterjedt ügynöki kar és megfelelő szakképzett tisztviselők állnak rendelkezésre, míg a legfontosabb tényező, az intézet vezetése egy oly férfiú kezébe lesz letéve, kinek e téren bőséges tapasztalatai vannak.

Bennünket mindenkor a munka és az észszerű takarékoság fog vezérelni és ezzel olyan hatalmat és tért fogunk magunknak kivívni, melyet törekvésünk és fáradhatatlan buzgólkodásunk révén méltán megérdemlünk.

Budapest, 1894. május hó 1-én.

**Az alapítók.**

## A Z A L A P I T Á S I T E R V E Z E T

Alulírott alapítók:

# „Hazai általános biztosító részvénytársaság”

czég alatt, egy biztosító-társaság létesítését tervezik.

Ezen részvénytársaság, melynek tartama 90 évben állapítatik meg, a biztosítási ügyletek következő ágazataira fogja működési körét kiterjeszteni:

- a) tűz-,
- b) jégkár- és
- c) testi balesetek elleni biztosításra.

A társaság fentartja magának a jogot, hogy esetleg más biztosítási üzletágakat is működési körébe felvehessen.

Az alapítandó részvénytársaság alaptőkéje 1 millió forint, mely 10,000 darab egyenként 100 frt. névértékkel, bemutatóra szóló részvényre oszlik.

Ezen részvénytőkére az aláírások 1895. június hó végéig tartanak, megjegyezve, hogy a befizetések a Budapest VIII., IX. X. kerületi takarékpénztárnál (Budapesten üllői út 2. sz. történekn.

A kereskedelmi törvény 151. §-a értelmében és a 153. §. joghatályával, az aláírás alkalmával, minden aláírt részvény után 30‰=30 frt. a fentnevezett takarékpénztárnál befizetendő.

A további befizetések idejét és helyét alapszabályszerűleg az igazgatóság határozza meg.

Az igazgatóság tagjait a kereskedelmi törvény 183. § a értelmében az első három üzleti évre az alapítók nevezik ki. Más előnyöket az alapítók maguknak fenn nem tartanak.

A t. c. részvényesek a Budapesten tartandó alakuló közgyűlésre a Budapesti Közlönyben közzéteendő egyszeri hirdetmény útján fognak meghívattni.

Tuljegyzés esetén az alapítók által redukció fog eszközöltetni.

Budapest, 1895. május hó 1-én.

## A Z A L A P I T Ó K:

### KOSSUTH FERENCZ

országgyűlési képviselő.

Gomberz Emil

nagykereskedő.

dr. Nagy Sándor

országgyűlési képviselő.

dr. Visontai Soma

ügyvéd, országgyűlési képviselő.

Bolgár Ferencz

országgyűlési képviselő.

Szávost Emil

termény-nagykereskedő.

Dobrowoszky Ágost

fővárosi bizottsági tag, könyvkereskedő.

Sivó Jen

földbirtokos.

Vigh Jenő

gyáros.

Hentaller Lajos

országgyűlési képviselő.

Ronay Mór

a „Helios” villamos-részvénytársaság igazgatója.

Spitzer Gyula

nagykereskedő

Mudrony Soua

az „Országos Iparegyesület” igazgatója.

Bánó Ödön

Az „Equitable” életbiztosító-társaság magyarországi igazgatója.

Papp Elek

országgyűlési képviselő,

dr. Murányi Ernő

ügyvéd.

Jankovics Peter

birtokos,

Vézi József

főszerkesztő, az „Egyesült Hírlapkiadó-Vállalat

részvénytársaság” igazgatója,

dr. Várhelyi Lajos

ügyvéd,

Schwarcz József

nagykereskedő és gyártulajdonos.

**A részvényekre való előjegyzések és befizetések a Csongrádvárosi takarékpénztárnál történnek.**

Csongrád, 1895. Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában.